

**КОЛЕКТИВНА НАХОДКА ОТ ПРОВИНЦИАЛНИ
БРОНЗОВИ МОНЕТИ ОТ СЕЛО ХОТНИЦА,
ВЕЛИКОТЪРНОВСКО**

МАРКО ЦОЧЕВ

През 1957 г. в Историческия музей във Велико Търново постъпва колективна находка от антични и малка част средновековни монети, откупени от Михаил Александров. Най-голям е дялът на провинциалните бронзови монети, чието разпределение е следното:

НИКОПОЛИС АДИСТРУМ

Септимий Север (193 - 211)

Л: АΥΤ Α ΣΕΠ ΣΕΥΗΡΟC Π

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Fl. Ulpianvs

1. V ΦΛ ΟΥΛΠΙΑΝ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟC I

Храм с четири колони. В средата статуя на императора. АЕ, 26 мм.

С името на легата Avrelivs Gallvs

2. ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛΛΟΥ...ΚΟΠΟΛΙ ΠΡΟC I

Орел, върху кълбо, държи венец в клюна си. АЕ, 27 мм.

3. ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛΛΟΥ...ΡΟC IC

Речен бог, полулегнал, наляво. В дясната ръка държи тръстика, а с лявата се поддържа на урна, от която изтича вода. АЕ, 27 мм.

4. ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛΛΟΥ...ΠΟΛΙ ΠΡΟC I

Зевс, седнал, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата жезъл. АЕ, 26 мм.

5. ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛΛΟ...ΠΡΟC I

Хера, права, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата жезъл. Пред нея жертвеник. АЕ, 25 мм.

Името на легата не се чете.

6. ...ΠΡΟC IC

Хермес, прав, наляво. В дясната ръка държи кесия, а в лявата кадуцей. АЕ, 25 мм.

Юлия Домна (съпруга на Септимий Север)

Л: ΙΟΥΛ ΔΟ...

Бюст, надясно, с прическа.

Оп.: С името на легата Avrelivs Gallvs

7. ΥΠΑ ΑΥΡ ΓΑΛΛΟΥ ΝΙΚΟΠΟ...ΠΡΟC

Фортуна, права, наляво. В дясната ръка държи кормило, а в лявата рога на изобилието АЕ, 25 мм (PICK, p. 392, № 1463).¹

Л: IOYΛ ΔΟ СЕΒΑΣΤΑ

Бюст, надясно, с прическа.

8. Оп: ΝΙΚΟΠΟΛΙΤ ΠΡΟΣ ΙΣΤ

Кошница, от която излиза змия. АЕ, 17 мм (PICK, p. 395, № 1482).

Каракала (211 - 217)

Л: ΑΥΚ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΙΝΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Avrelivs Gallvs

9. ΥΠ ΑΥΡ...ΛΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙ...

Орел, върху кълбо, държи венец в клюна си. АЕ, 25 мм (PICK, p. 408, № 1562).

10. ...ΑΛΛΟΥ ΝΙΚΟΠ...

Фортуна, права, наляво, с калатос. В дясната ръка държи кормило, а в лявата рога на изобилието. АЕ, 25 мм (PICK, p. 408, № 1558).

11. ...ΑΛΛΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤ...

Дионис, прав, наляво. В дясната ръка държи грозд, а в лявата тирс. До него пантера. АЕ, 26 мм (PICK, p. 406, № 1549).

Л: ...ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Fl. Ulpianvs

12. Υ ΦΛ ΟΥΛΠΙΑΝ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤ ΠΡΟΣ ΙΣ

Каракала и Гета, един срещу друг, се държат за ръце. АЕ, 27 мм (PICK, p. 411, № 1580).

Плавтила (съпруга на Каракала)

Л: Φ ΟΥΛ ΠΛΑΥΤΙΛΛΑ СЕΒ

Бюст, надясно, с прическа.

Оп: С името на легата Avrelivs Gallvs

13. ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛ...ΟΠΟΛΙΤ ΠΡΟ...

Зевс, седнал, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата жезъл. АЕ, 27 мм.

14. ...ΛΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤ ΠΡΟΣ Ι

Атина, права, наляво. В дясната ръка държи патера над жертвеник, а в лявата копие. До нея щит. АЕ, 26 мм (PICK, p. 433, № 1687)

15. ΥΠ ΑΥΡ ΓΑΛΛ...ΝΙΚΟΠΟΛΙ ΠΡΟΣ ΙΣΤΡ

Императорът, прав, наляво. В дясната ръка държи кълбо, а в лявата копие. АЕ, 26 мм.

Макрин (217 - 218)

Л: ΑΥΚ ΟΠΠΕΛ СЕВН ΜΑΚΡΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата M. Agrippa

16. ΥΠ ΑΓΡΙΠΠΑ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΟΝ ΠΡΟΣ ΙΣΤΡΩ

Аполон (Савроктон), прав, надясно. Дясната ръка е на гърдите, а лявата е

подпряна на дънер, по който лази гущер. АЕ, 27 мм.

17. УП ΜΑΡΚ ΑΓΡΙΠΠΑ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΙΣΤ

Крилата Виктория, наляво. В дясната ръка държи венец, а в лявата палмово клонче. АЕ, 27 мм.

Л: ΑΥΤ Κ ΜΟΠΕΛ ΣΕΥΗ ΜΑΚΡΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: Името на легата не се чете

18. ...ΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΙΣΤ

Речен бог, полулегнал, наляво. В дясната ръка държи тръстика, а с лявата се подпира на урна, от която изтича вода. АЕ, 26 мм.

Л: ...ΠΕΛ ΣΕΥ...ΜΑΚ...

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: Името на легата не се чете

19. ...ΟΥ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ...

Атина, права, надясно. В дясната ръка държи копие, а с лявата се подпира на щит. АЕ, 25 мм.

Л: ...ΣΕΥ...

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: Името на легата не се чете

20. УΠ...ΚΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟ...

Дионис, прав, наляво. В дясната ръка държи грозд, а в лявата тирс. АЕ, 26 мм.

Л: ...ΜΑΚΡΕΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата St. Longinus

21. ...ΝΓΙΝΟΥ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟ...

Немезида, права, наляво. В дясната ръка държи везни, а в лявата рѳга на изобилието. Долу колело. АЕ, 25 мм (ΡΙΣΚ, р. 452, № 1768).

Л: ...ΜΑΚΡΕΙΝΟΣ ΑΥ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата St. Longinus

22. УΠ ΣΤΑΤΙΟΥ ΛΟΝΓΙΝΟΥ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΙΣΤ

Асклепий, прав, държи тояга с увита змия, а до него Хигия храни змия в патера. АЕ, 26 мм (ΡΙΣΚ, р. 449, № 1758).

Л: ΑΥΤ Κ ΜΟΠΕΛΛ ΣΕΥ ΜΑΚΡΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата St. Longinus

23. УΠ ΣΤΑ ...ΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΙΣ

Деметра, права, наляво. В дясната ръка държи класове, а в лявата факел. АЕ, 27 мм (ΡΙΣΚ, р. 444, № 1731).

Диадумениан (син на Макрин)

Л: ...ΕΛ ΑΝΤΟΝΙ ΔΙΑΔΟΥΜΕΝΙΑΝ...

Бюст надясно.

Оп: С името на легата М. Agrippa
24. ΥΠ ΑΓΡΙΠΠΑ ΝΙΚΟΠΟΛ...ΡΟΣ Ι...

Градска порта с три кули. АЕ, 25 мм (PICK, p. 463, № 1822).

Л: Κ ΜΟΠΕΛ...

Бюст надясно.

Оп: Името на легата не се чете

25. ...ΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟ...

Фортуна, права, наляво. В дясната ръка държи кормило, а в лявата рѳга на изобилието. АЕ, 26 мм.

Л: ...ΔΙΑΔΟΥ...

Бюст надясно.

Оп: С името на легата М. Agrippa

26. ...ΙΠΠΑ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ ...ΟΝ

Конкордия, права, наляво. В дясната ръка държи патера над жертвеник, а в лявата рѳга на изобилието. АЕ, 26 мм (PICK, p. 462, № 1813).

Л: ΜΟΠΠΕΛ ΑΝΤΟΝΙΝΙ

Бюст надясно.

Оп: Без име на легат

27. ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ

Змия, увита около изправена тояга. АЕ, 20 мм. (PICK, p. 475, № 1882).

Л: ...ΥΜΕΝΙΑΝΟC

Бюст надясно.

28. Надписът изтрит

Крилата Виктория, в ход надясно. В дясната ръка държи венец, а в лявата палмово клонче. АЕ, 26 мм.

Л: ...ΔΙΑΔΟΥΜ...

Бюст надясно.

Оп: С името на легата St. Longinus

29. ...CΤΑ ΛΟΝΓΙΝ...ΠΡΟC ΙC

Конкордия, права, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата рѳга на изобилието. АЕ, 26 мм (PICK, p. 471, № 1862).

Л: ...ΜΕΝΙΑΝ...

Бюст надясно.

Оп: С името на легата St. Longinus

30. ...CΤΑ ΛΟΝΓΙ...ΛΙΤΩΝ...

Немезида, права, наляво. В дясната ръка държи везни, а в лявата рѳга на изобилието. Долу колело. АЕ, 26 мм (PICK, p. 470, № 1861)

Елагабал (218 - 222)

Л: ΑΥΚ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΙΝΟC

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Novius Rufus

31. ΥΠ ΝΟΒΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ...C ΙCΤΡΟΝ

Артемидида, права, в ход наляво. С дясната ръка вади стрела, а в лявата държи

лък. До нея куче. АЕ, 26 мм (PICK, p. 480, № 1914).

Л: ΑΥΤ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΙΝΟС

Бюст на императора, надясно, с лъчеста корона.

Оп: С името на легата Novius Rufus

32. ΥΠ ΝΟΒ ΡΟΥΦΟΥ ΝΙΚΟΡΟΛΙ...ΟС ΙСΤΡΟΝ

Серapis, прав, наляво. Дясната ръка е вдигната високо, а в лявата държи наклонен жезъл. АЕ, 26 мм (PICK, p. 478, № 1900).

Л: ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡΗ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟС

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Novius Rufus

33.

ΥΠ

ΝΟΒΙΟΥ

ΡΟΥΦΟΥ

ΝΙΚΟΡΟΠΟΛΙ

ΤΩΝ ΠΡΟС

ΙСΤΡΩ

Надписът заграден от лавров венец. АЕ, 26 мм (PICK, p. 459, № 2006).

Л: ...ΑΝΤΩΝΕΙΝΟС

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Novius Rufus

34. ΥΠ ΝΟ...ΟΥ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟС ΙСΤΡ

Змия, увита, с изправена глава. АЕ, 26 мм (PICK, p. 497, № 1996).

Л: Надписът изтрит

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: Името на легата не се чете

35. ...ΤΡΟΝ

Орел, с разперени крила, държи венец в клюна си. АЕ, 25 мм.

Л: ΑΥΚ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟС

Бюст на императора, надясно, с лъчеста корона.

Оп: С името на легата Novius Rufus

36. ΥΠ ΝΟΒΙΟΥ...С ΙСΤΡ...

Немезида, права, наляво. В дясната ръка държи везни, а в лявата аршин. Долу колело. АЕ, 25 мм (PICK, p. 490, № 1961).

Л: ΑΥΤ Μ ΑΥΡ...

Бюст на императора, надясно, с лъчеста корона.

Оп: С името на легата Novivs Rvfvs

37. ...ΡΟΥ...ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟС Ι

Херакъл, прав, наляво. В дясната ръка държи кривак, а в лявата лъвската кожа. АЕ, 27 мм (PICK, p. 486, № 1944).

Гордиан III (238 - 244)

Л: ΑΥΤ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟС ΑΥΓ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Sab. Modestvs

38. ΥΠ ΣΑΒ ΜΟΔΕΣΤΟΥ ΝΙΚΟΡΟΛΙΤΩΝ ΠΡΟΣ

Немезида, права, наляво. В дясната ръка държи аршин, а в лявата - Рóга на изобилието. Долу колело. АЕ, 27 мм (ΡΙΣΚ, р. 511, № 2017).

МАРЦИАНОПОЛ

Септимий Север (193 - 211)

Л: ΑΥΚ Λ ΣΕΠ ΣΕΥΗΡΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Favstianivs

39. VI ΦΑΥΣΤΙΝΙΑ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙ

Фортуна, права, наляво, с калатос. В дясната ръка държи кормило, а в лявата рóга на изобилието - 2 броя. АЕ, 26 и 25 мм (ΡΙΣΚ, р. 203, № 571).

40. ...ΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤ

Серапис, прав, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата - Рóга на изобилието. АЕ, 26 мм.

41. ...ΝΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝ...

Кибела, седнала, наляво. В дясната ръка държи патера, а с лявата се подпира на тъпанче. До нея лъв. АЕ, 27 мм (ΡΙΣΚ, р. 202, № 566).

С името на легата Fl. Ulpianvs

42. Υ ΦΛ ΟΥΛΠΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙ

Конкордия, права, наляво, с калатос. В дясната ръка държи патера, а в лявата рóга на изобилието. АЕ, 27 мм (ΡΙΣΚ, р. 205, № 580).

Името на легата не се чете

43. ...ΑΝΟΠΟ...

Конкордия, права, наляво, с калатос. В дясната ръка държи патера над жертвеник, а в лявата рóга на изобилието. АЕ, 27 мм.

Л: ΑΥΚ Λ ΣΕΠ ΣΕΥΗΡΟΣ Π

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: Името на легата не се чете

44. ...ΚΙΑΝΟ...

Херакъл, прав, наляво. В дясната ръка държи кривак, а в лявата лъвската кожа. АЕ, 27 мм.

С името на легата Avrelis Gallvs

45. Υ ΑΥ ΓΑΛΛΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Фортуна, права, наляво. В дясната ръка държи кормило, а в лявата рóга на изобилието. АЕ, 26 мм (ΡΙΣΚ, р. 201, № 559).

Л: ΑΥ Λ ΣΕΠΤΙ ΣΕΥΗΡΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Favstianivs

46. VI ΦΑΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩ

Кибела, седнала, наляво. В дясната ръка държи патера, а с лявата се подпира на тъпанче. До нея лъв. АЕ, 26 мм (ΡΙΣΚ, р. 204, № 565).

47. VI ΦΑΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤ

Орел, с разперени крила, държи венец в клюна си. АЕ, 27 мм (PICK, p. 204, № 576).

Л: ...Α СЕΠ ...

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: ...ΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Императорът, прав, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата копие. АЕ, 26 мм.

Каракала (211 - 217)

Л: ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ ΠΙΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Quintilianvs

49. VΠ ΚΥΝΤΙΛΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Украсена трапеца. Зад нея колона, възкачена от орел. От двете страни по едно военно знаме. АЕ, 26 мм (PICK, p. 220, № 647).

Л: ΑΝΤΩΝΙΝΟΣ ΠΙΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Надписът на лицевата страна е от дясно наляво.

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Quintiltanvs.

50. ...ΤΙΛΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟ...

Орел, с разперени крила, държи венец в клюна си. АЕ, 27 мм (PICK, p. 219, № 642).

Л: ΑΥΚ Μ...

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Favstinianvs

51. ...ΑΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ...ΚΙΑΝΠΟΛΙ

Серapis, прав, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата рога на изобилието. АЕ, 27 мм (PICK, p. 212, № 610).

Гета (209 - 212)

Л: Π ΣΕΠΤ ΓΕΤΑΣ

Бюст, надясно, с лавров венец.

Оп: 52: ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩ

Полумесец, заграден от надписа. АЕ, 17 мм.

Елагабал (218 - 222)

Л: ...ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Iulius Antonius Seleucus

53. VΠ ΙΟΥΔ ΑΝΤ ΣΕΛΕΥΚΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤ

Конкордия, права, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата рога на изобилието. АЕ, 27 мм. (PICK, p. 259, № 850).

Л: ...VΡ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Iulius Antonius Seleucus

54. VΠ ΙΟΥΔ ΑΝΤ ...ΛΙΤΩΝ

Немезида, права, наляво. Дясната ръка е вдигната, а в лявата държи рѳга на избобилието. Доу колело. АЕ, 27 мм (PICK, p. 257, № 840).

Л: Надписът изтрит

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: Името на легата не се чете.

55. ...ΑΡΚΙ...

Конкордия, права, наляво. В дясната ръка държи патера над жертвеник, а лявата рѳга на избобилието. АЕ, 26 мм.

Александър Север (222 - 235)

Л: ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ ΣΕΥΗ ΑΛΕΞΝΔΡΟΣ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: С името на легата Tib lulius Festas

56. VΠ ΤΙΒ ΙΟΥΛ ΦΗΣΤΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Немезида, права, наляво. В дясната ръка държи везни, а в лявата аршин. Доу колело - 2 броя. АЕ, 26 и 27 мм (PICK, p. 285, № 1006).

57. VΠ ΤΙΒ ΙΟΥΛ ΦΗΣΤΟΥ ΜΑΡ...ΛΙΤΩΝ

Орел, с разперени крила, държи венец в клюна си. АЕ, 26 мм (PICK, p. 287, № 1018).

58. VΠ ΤΙΒ ΙΟΥΛ ΦΗΣ...ΠΟΛΙΤΩΝ

Фортуна, права, наляво. В дясната ръка държи кормило, а в лявата рѳга на избобилието. АЕ, 26 мм (PICK, p. 287, № 1017).

59. ...ΥΟΛ ΦΗΣΤΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Конкордия, права, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата рѳга на избобилието. АЕ, 26 мм (PICK, p. 286, № 1009).

60. VΠ ΤΙΒ ΙΟΥΛ ...ΚΙΑΝΟΠΟΛΙ...

Еквитас, права, наляво. В дясната ръка държи везни, а в лявата рѳга на избобилието. АЕ, 25 мм (PICK, p. 285, № 1003).

С името на легата Um. Tereventinus

61. Μ ΤΕΡΕΒΕΝΤΙΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Конкордия, права, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата рѳга на избобилието. АЕ, 25 мм (PICK, p. 290, № 1033).

62. ...ΒΕΝΤΙΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ

Аполон, прав, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата клонка. АЕ, 26 мм (PICK p. 289, № 1025).

Л: ΑΥΤ...ΝΔ...

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: Името на легата не се чете.

63. ...ΝΟΠΟΛΙΤΩ...

Хера, права, наляво. В дясната ръка държи патера, а в лявата жезъл. АЕ, 26 мм.

Александър Север и Юлия Меза

Л: ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ ΣΕΥΗ ΑΛΕΞΝΔΡΟΣ ΙΟΥΛΙΑ ΜΑΙΣΑ ΑΥΓ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец и на Юлия Меза наляво един

срещу друг.

Оп: С името на легата Tib. Iulius Festus

64. ΥΠ ΤΙΒ ΙΟΥΛ ΦΗ ...ΤΩΝ

Еквитас, права, наляво. В дясната ръка държи везни, а в лявата рога на изобилието. Зад нея Е. АЕ, 26 мм (PICK, p. 294, № 1055).

ХАДРИАНОПОЛ

Каракала (211 - 217)

Л: ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΣ

Бюст на императора, наляво, с лавров венец, копие и щит.

Оп: ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ

Тюхе, права, наляво. В дясната ръка държи кормило, а в лявата рога на изобилието. Кормилото е върху кълбо. АЕ, 27 мм (ЮРУКОВА, с. 171, № 321).²

Гордиан III (238 - 244)

Л: ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ ΑΥΓ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ

Атина, права, наляво. В дясната ръка държи щит, а в лявата копие. АЕ, 25 мм. (ЮРУКОВА, с. 215, № 569.

67. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ

Тюхе, седнала, наляво, върху скала. В дясната ръка държи класове, а в лявата придържа рог на изобилието, поставен върху скалата. До краката ѝ малък речен бог (ЮРУКОВА, с. 205, № 516).

68. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ

Тетрастилен храм с триъгълен фронтон, украсен с тимпан и акротерий. В средата статуя на Тюхе с кормило и рога на изобилието. АЕ, 26 мм (ЮРУКОВА, с. 201, № 490).

АНХИАЛО

Гордиан и Транквилина

Л: ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ ΑΥΓ СЕВ ΤΡΑΝΚΥΛΕΙΝΑ

Бюст на Гордиан III надясно, с лавров венец и на Транквилина наляво един срещу друг.

Оп: 69. ΟΥΛΠΙΑΝΩΝ ΑΓΧΙΑΛΕΩΝ

Орел, с разперени крила, с поглед надясно. АЕ, 27 мм (STRAC, p. 289, № 678).³

70. ΟΥΛΠΙΑΝΩΝ ΑΓΧΙΑΛΕΩΝ

Хигия, права, надясно, храни змия в патера. АЕ, 26 мм (STRAC, p. 286, № 666).

ДЕУЛТУМ

Александър Север (222 - 235)

Л: ΙΜΡ С Μ ΑΥΡ СЕВ ΑΛΕΧΑΝΔ ΑΥΓ

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: 71. COD FLAC DEVLТ

Дионис, прав, наляво. В дясната ръка държи грозд, а в лявата тирс. До него пантера. АЕ, 25 мм.

Юлия Мамея (майка на Александър Север)

Л: IVLIA MAMAEA AVG

Изображението неясно. АЕ, 25 мм.

АВГУСТА ТРАЯНА

Каракала (211 - 217)

Л: AYT M AVPH ANTΩNINOC

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: 73. AYΓOYCTHC TPAIANHC

Речен бог, полулегнал. В дясната ръка държи тръстика, а с лявата се подпира на урна, от която изтича вода. Зад него хълм с градски стени и три кули. АЕ, 30 мм.

ТАБЛИЦА ЗА СЪСТАВА НА НАХОДКАТА

№ по ред	ГРАДОВЕ	ВЛАДЕТЕЛИ													
		Септимий Север	Юлия Домна	Каракала	Плавтила	Гета	Макрин	Диадумениан	Елагабал	Александър Север	Александър Север и Юлия Меза	Юлия Мамея	Гордиан III	Гордиан и Трансвиллина	Хадриан
1.	Никополис ад Иструм	6	2	4	3		8	7	7			1			38
2.	Марцианопол	11		3		1		3	11	1					30
3.	Хадрианопол			1								3			4
4.	Анхиало												2		2
5.	Деултум								1		1				2
6.	Августа Траяна			1											1
7.	Пауталия		1												1
8.	Никомедия			1											1
9.	Рим													1	1
	ОБЩО	17	3	10	3	1	8	7	10	12	1	1	4	2	180

ПАУТАЛИЯ

Юлия Домна (съпруга на Септимий Север)

Л: IOYΛIA ΔOMNA CEBA

Бюст, надясно, с прическа.

Оп: 74. OYΛΠIAC ΠAYTAΛIAC

Аполон, прав, наляво. В дясната ръка държи патера над разпален жертвеник, а в лявата клонка. АЕ, 30 мм.

НИКОМЕДИЯ

Каракала (211 - 217)

Л: ANTΩNEINOC AYΓOYCTOC

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

Оп: 75. NIKOMIDEΩN ΔICNE...

Зевс, седнал, наляво. В дясната ръка държи мълния, а в лявата жезъл. АЕ, 26 мм.

РИМ

Хадриан (117 - 138)

Л:

Бюст на императора, надясно, с лавров венец.

76. Оп: Надписът изтрит.

Изображението неясно. АЕ, 28 мм.

Колективната находка от провинциални бронзови монети от с. Хотница е от градовете на Долна Мизия, Тракия, Мала Азия и Рим. Като единствени екземпляри се явяват монетите от Августа Траяна, Пауталия, Никомедия и Рим. Най-много в количествено отношение са монетите от Септимий Север, Каракала, Елагабал и Александър Север. Най-ранната монета в колективната находка е от Хадриан (117 - 138), а най-късната от Гордиан III (238 - 244). Най-много са монетите, сечени в Никополис ад Иструм и Марцианопол. Те са повече от 80% от общото количество на колективната находка. С два образа на лицевата страна са една монета на Александър Север и Юлия Меза от Марцианопол и една на Гордиан и Транквилина, сечена в Анхиало. По време на готското нашествие на Балканския полуостров в средата на III в. находката е била укрита в земята. Находки с подобно съдържание произхождат от землищата на селата Пчелище⁴, Камен⁵, Благоево⁶, Капиново⁷ и Родина.⁸

Б Е Л Е Ж К И

¹ Pick, В. Die antiken münzen von Dacien und Moesien, Berlin, 1898.

² Юркова, Й. Монетосеченето на градовете в Долна Мизия II - III в. Хадрианопол, С., 1987.

³ Strack, M. L. Die antiken münzen von Trakien, Berlin, 1912.

⁴ Илчева, В., М. Цочев. Колективна находка от бронзови римски монети от с. Пчелище, Археология, XXI, 1, 1979, 42 - 56.

⁵ **Цочев, М.** Колективна находка от бронзови монети от с. Камен, Великотърновски окръг, ГМСБ, XIV, 1988, 87 - 113.

⁶ **Цочев, М.** Колективна находка от бронзови монети от с. Благоево, Великотърновски окръг, ИИМВТ, VI, 1991, 141 - 158.

⁷ **Цочев, М.** Колективна находка от бронзови монети от с. Капиново, Великотърновско, ИИМВТ, XII, 1997, 156 - 168.

⁸ **Цочев, М.** Колективна находка от бронзови монети от с. Родина, Великотърновско, ИИМВТ, X, 1995, 87 - 110.

A GROUP OF PROVINCIAL BRONZE COINS FROM THE
VILLAGE OF HOTNITSA, VELIKO TARNOVO DISTRICT
(Summary)

Marco Tsochev

A group of provincial bronze coins from the village of Hotnitsa became part of the overall collection of the Veliko Tarnovo Historical Museum in 1957. It consists of eighty coins which come from Rome and some cities of the following Roman provinces: Moesia Inferior, Thrace, Bithynia. These coins minted in Nicopolis ad Istrum and Marcianopolis outnumber the rest. Each of Augusta Traiana, Pautalia, Nicomedia and Rome is represented by only one coin. The earliest specimen dates to the reign of Hadrian (117-38) while the latest one was stamped under Gordian III (238-44). Most coins belong to the emperors Septimius Severus, Caracalla, Elagabalus and Alexander Severus: these come to more than half the total. Probably, the events of the mid-third century (i. e. the Gothic threat) led to the burial of the hoard in question.

Translated by Yuliana Angelova